

La formació del professorat universitari: sinopsi d'un informe

Virgínia Ferrer Cerveró *

«Malgrat tot, la Universitat, com totes les institucions, continua sotmesa a la llei de ferro de la inèrcia. Això vol dir que, malgrat els canvis exteriors i interiors, perduren formes tradicionals de fer, algunes saludables, però d'altres completament obsoletes» (Rotger, J.M., 1991, pàg.9)

L'Informe «La formación del profesorado universitario» ha estat promogut per la Subdirección General de Formación del Profesorado del MEC i ha estat elaborat per V. Benedito Antolí (coordinador) i V. Ferreres Pavia (coordinador adjunt) i els següents professors/es: F. Anguita Virella, J. De Juan Herrero, M. Fernández Pérez, V. Ferrer Cerveró, I. Izuzquiza Otero, R. Llopis Otero, G. Pujals Pérez i M. A. Santos Guerra.

1. Introducció

L'aportació principal del document que comentarem, l'informe del Ministerio de Educación y Ciencia «*La formación del profesorado universitario*», consisteix a ser el primer estudi realitzat a l'estat espanyol on s'examina globalment la situació del professorat universitari en relació als processos de formació i desenvolupament professional.

Es passarà a descriure els apartats de l'informe i el seu contingut principal, així com es consideraran els aspectes més conflictius i problemàtics que poden emergir en el procés de plantejament d'una millora de la capacitació docent universitària.

* Virgínia Ferrer és Professora del Departament de Didàctica i Organització Escolar de la Universitat de Barcelona.

2. Cal la formació del professorat universitari?

«La professió docent, no és una professió inespecífica.» (Informe FPU, 1991, pàg. 1)

Aquesta és la primera frase de la introducció de l'informe «*La formación del profesorado universitario*» (a partir d'ara «Informe FPU»).

Una lectura superficial d'aquesta asserció introductòria menysprearia la formulació i el contingut de la sentència, ja que, aparentment, no diu res !Sembla un joc de paraules!

Aquesta afirmació inicial compleix, formalment, allò que en la lògica aristotèlica s'anomena el «principi de no-contradició»: A no és no-A (la professió docent -específica per ser docent- no és una professió inespecífica). El principi de no-contradició, també és sinònim del «principi d'identitat»: A és A. Aquest tipus de fórmules tautològiques, no ens informen res de nou sobre la realitat, ja que són evidents i es validen per sí mateixes. Així hom podria dir: «És clar que A és A!».

Ara bé, tornant a la semàntica i la pragmàtica de la frase analitzada, preguntem, ¿és tan clar i evident com en el cas anterior afirmar: «És clar que la professió docent és una professió específica»?

La lògica de la identitat no funciona de la mateixa manera en diferents contextos. L'exercici de la sospita ens porta al dubte. L'experiència i les investigacions sistemàtiques confirmen que la societat i, molts cops fins i tot els mateixos ensenyants i altres membres de la comunitat educativa, perceben i valoren la docència com una professió inespecífica, és a dir, com una professió que podria exercir qualsevol, que no suposa excessiva especificitat-especialització, que no cal gaire preparació ni qualificació per a ensenyar. I, a partir d'aquí, molts cops, prové la manca de valoració i prestigi social de l'ensenyant.

Per tant, quan s'afirma, aparentment de forma gratuïta, a l'inici de l'informe, que la docència no és una professió inespecífica, el que es pretén és reafirmar i explicitar un principi que, malauradament, no s'assumeix en la realitat.

Aquesta sencilla frase amaga un seguit de premises ocultes, tot constituint una declaració d'intencions que orientarà l'informe sobre la formació del professorat universitari. Aquests postulats encoberts serien els següents:

1. La docència és una professió.
2. Com totes les professions, és específica.

3. Si és específica, vol dir que té unes qualitats i unes característiques diferents de les de la resta de professions.
4. Per aprendre aquestes qualitats i característiques especials cal una formació especial.
5. El professorat universitari també és docent.
6. El professorat universitari necessita una preparació específica per a desenvolupar la seva professió.

Per tant, i tornant a l'interrogant que encapçala el títol d'aquest apartat, cal una formació inicial i permanent del professorat universitari, no només per raons externes (avanç dels coneixements científics i tecnològics, adaptació dels plans d'estudi a les necessitats del mercat, exigència social d'una millora en la qualitat de l'ensenyament universitari, competitivitat entre les diferents universitats nacionals i estrangeres, etc.) sinó, principalment, i com s'ha intentat demostrar, per raons fonamentalment intrínseques i essencials de la mateixa activitat.

3. Un context problemàtic

En un primer apartat, plantegem el context problemàtic que envolta la formació del professorat universitari. Per una part, l'actual inexistència de sensibilització sobre la necessitat d'una capacitació especial per part del professorat universitari; per una altra part, l'absència d'iniciatives estructurades, coordinades i amb suport institucional de formació i perfeccionament de la funció docent universitària.

Àdhuc la constatació, referent a aquest tema, de la dissonància que existeix en relació als ensenyants dels nivells no-universitaris, els quals reben formació pedagògica específica per a realitzar les seves tasques, així mateix, la formació del docent universitari és un camp de gran complexitat a causa de l'entrellat de diferents funcions que aquest ha de realitzar, i a causa també de la diversitat d'objectius que ha d'assolir la Universitat, com a servei públic, com a institució educativa, com a centre d'investigació, com a empresa que s'ha de gestionar i com a escenari cultural i de debat ideològic i polític.

Aleshores, abans de formular diferents propostes i estratègies de formació de l'ensenyant universitari, abordem el què, el com, el per què de la Universitat i del professorat universitari i cap on van al nostre país. Un cop delimitats certs criteris aclaridors sobre aquestes qüestions, es passa a tractar i desenrotllar el tema objecte d'estudi, que és *la capacitació i el perfeccionament del docent universitari*.

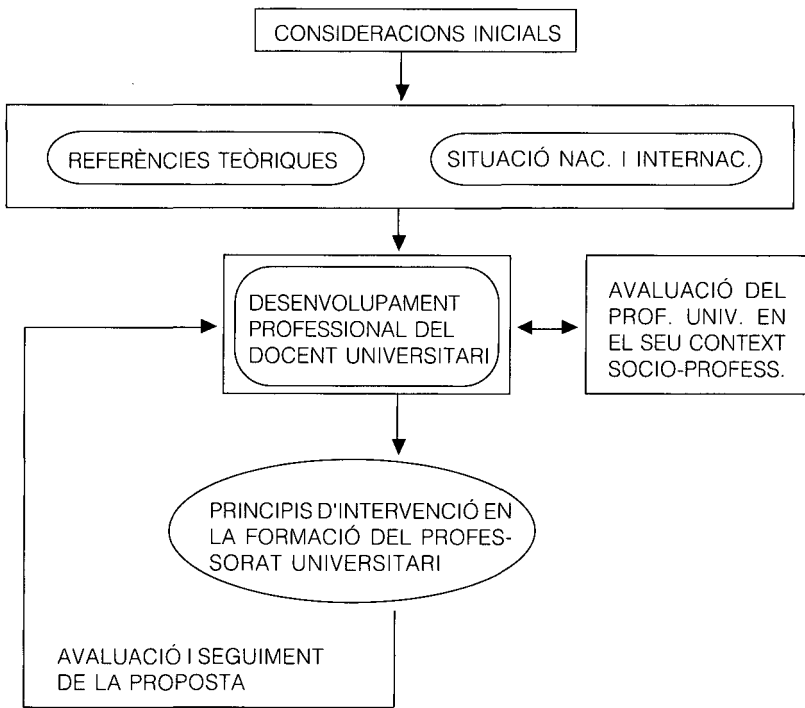
4. Història i estructura de l'informe FPU

L'Informe FPU ha estat elaborat per una Comissió de treball de la «Subdirección General de Formación del Profesorado del Ministerio de Educación y Ciencia», a requeriment de Joaquín Prats, «Subdirector General de Formación del Profesorado».

La Comissió ha estat formada per professors i professores de diferents universitats de l'estat espanyol, provinents d'àrees del coneixement i, tots, amb gran experiència en els temes de la formació del professorat, la formació permanent, la didàctica universitària i en projectes d'innovació en l'ensenyament superior. Aquest grup de treball va realitzar l'estudi durant el 1990 i el 1991. Es va portar a terme un recull prolix d'experiències, iniciatives, projectes, models, associacions, programes institucionals, tant nacionals com internacionals, en relació a la formació i el perfeccionament del docent universitari. Es va realitzar una anàlisi de la documentació recollida i una selecció d'aquelles tendències i estratègies que es podien transferir en millors condicions al nostre context i a la situació de les nostres universitats. Es va elaborar un model teòric de desenvolupament professional del docent universitari que es va concretar en un seguit de propostes i suggeriments a l'administració i a totes aquelles institucions responsables de la millora de la qualitat de l'ensenyament universitari. L'Informe FPU ha estat sotmès, prèviament a la seva redacció definitiva, a l'opinió i el judici de diferents experts nacionals i internacionals de la pedagogia universitària. Els dictàmens corresponents han estat incorporats i han servit per a millorar el document.

L'estructura i els eixos rectors de l'«Informe FPU» queden patents en el Gràfic 1. L'«Informe FPU» presenta tres parts principals. A la primera, es considera el marc contextual, legal, teòric i d'experiència, tant a nivell nacional com internacional, de la formació del professorat universitari; a la segona part, es proposa el model de desenvolupament professional i d'avaluació del docent universitari i a la tercera part, es concreta tot l'anterior en principis d'intervenció en la formació del professorat universitari, format per un seguit de propostes i suggeriments de com dur a terme la formació del professorat de la universitat.

Gràfic 1: Estructura de l'informe "La Formació del Professorat Universitari"

5. La relació investigació/docència a la Universitat

Es parteix de la base que la qualitat de la tasca docent i dels processos d'ensenyament-aprenentatge universitaris depenen, en gran mesura, de la qualitat de la preparació del professorat, tot tenint present la necessitat de garantir condicions materials, laborals i institucionals suficients perquè aquest pugui dur a terme la seva activitat pedagògica, investigadora i de gestió.

Referent a la concepció del professor universitari, a l'Informe es dona la següent definició:

«El professor universitari és un professional que realitza un servei a través de la universitat. Ha de ser un professional reflexiu, crític, competent en l'àmbit de la seva pròpia disciplina, capacitat per a exercir la docència i realitzar activitats de recerca». (Informe FPU, 1991, pàg.38).

Dins de les tres tasques més importants que realitza el professor universitari (docència, investigació i gestió) és de destacar el divorci existent entre docència i investigació.

El nostre plantejament parteix del principi de la connexió que ha d'establir-se entre la investigació i la docència. La recerca hauria d'actuar com a nucli generador d'una docència innovadora i de qualitat. Anar cap a una investigació no només centrada en la disciplina, sinó també en aspectes de la pedagogia universitària, de l'activitat pedagògica del docent, del processos d'ensenyament-aprenentatge i que, en general, ajudi a fer progressar l'ensenyament universitari. Aquest tipus de recerca s'hauria de valorar i prestigiar igual o més que la recerca tradicional sobre la disciplina, ja que s'insereix directament en el nucli de la millora docent.

6. Panorama nacional i internacional

En l'Informe FPU es realitza una breu revisió de l'estat de la qüestió a l'estat espanyol i a l'estranger. Al nostre país, la formació del professorat universitari no ha obtingut, encara, un marc legal. Recentment s'han posat en marxa processos d'avaluació institucional del professorat. La valoració de la docència ha estat superficial i positiva en tots els casos; no ha succeït el mateix en relació a la investigació, per a la qual s'han aplicat procediments i criteris més acurats i estrictes en la seva anàlisi.

En els darrers anys han sorgit iniciatives de diferents tipus que solen provenir de forma aïllada de certes universitats, departaments o institucions com els ICE. Acostumen a centrar-se en convocatòries per a la millora de l'ensenyament universitari, com és el cas de la «Convocatoria de Proyectos para la mejora de la práctica docente» de la Universitat de Màlaga durant el curs 1989-90, o en experiències d'investigació i d'innovació pedagògiques, com el «Plan de Innovación Educativa» (PIE) de la Universitat Politècnica de València. A la Universitat de Barcelona és de destacar la iniciativa duta a terme pel Gabinet d'Avaluació i Innovació Universitària (GAIU).

En altres països, el panorama tampoc no és gaire encoratjador. Solament a França, a alguns països africans de l'àrea francòfona i a un cert nombre d'estats de l'Europa de l'Est (en aquests darrers la formació és quasi obligatòria), es troba un sistema de formació i perfeccionament del professorat universitari estructurat, institucionalitzat i centralitzat, amb pressupostos econòmics especials, amb un marc legislatiu específic i amb plans de formació de formadors. En el cas francès s'ha d'assenyalar la importància de l'organització

de la formació inicial dels ensenyants universitaris al voltant dels CIES («Centres d'Initiation a l'Enseignement Superieur»). A la resta de països analitzats, Alemanya (l'antiga RFA), Austràlia, Canadà, Estats Units d'Amèrica, Gran Bretanya i Suècia, la formació i el perfeccionament docents es realitzen mitjançant una gran varietat de modalitats, programes, models d'organització i formes de finançament que no assoleixen, molts cops, el grau de coordinació i planificació suficient per a garantir una política coherent de millora universitària. Com a exemples podríem citar el «Coordinating Committee for the Training of University Teachers» i el «Postgraduate Certificate Education» (PGCE) a la Gran Bretanya; el «Faculty Internship Programme» als EUA; els cursos específics de curta durada oferts per la Universitat de McQuarie a Austràlia; el «Centre d'Investigació Interdisciplinària sobre Mètodes d'Ensenyament a la Universitat» de la Universitat d'Hamburg.

7. El desenvolupament professional del docent universitari

Considerem que la capacitació i el perfeccionament del professor universitari estan inclosos en el gran concepte de desenvolupament professional, aquest darrer entès i referit a l'àmbit universitari, com:

«... qualsevol intent sistemàtic de millorar la pràctica, les creences i els coneixements professionals del docent universitari, amb el propòsit d'augmentar la qualitat docent, investigadora i de gestió. Aquest concepte inclou el diagnòstic de les necessitats actuals i futures d'una organització i dels seus membres, i el desenvolupament de programes i activitats per a la satisfacció d'aquestes necessitats». (Informe FPU, 1991, pàg.111)

El desenvolupament professional del docent universitari s'ha de contemplar doncs, dins el marc ampli de la vida professional dels/les professors/res i, per tant, hauria d'incloure els processos de selecció, de preparació inicial, de formació del professor novell, de perfeccionament del professor experimentat, de promoció acadèmica i de desenvolupament del departament com a centre neuràlgic de l'activitat dels professors i professores.

La referència al departament universitari és important ja que considerem que és la instància directa i de principal responsabilitat a promoure i garantir una qualitat docent i investigadora del professorat.

El model de desenvolupament professional que proposem, vol integrar tres dimensions inseparables i essencials del fer universitari:

la investigació, la innovació i la formació mitjançant una reflexió rigorosa sobre la pròpia pràctica professional.

Gràfic 2: Model de DPDU (Desenvolupament Professional del Docent Universitari)

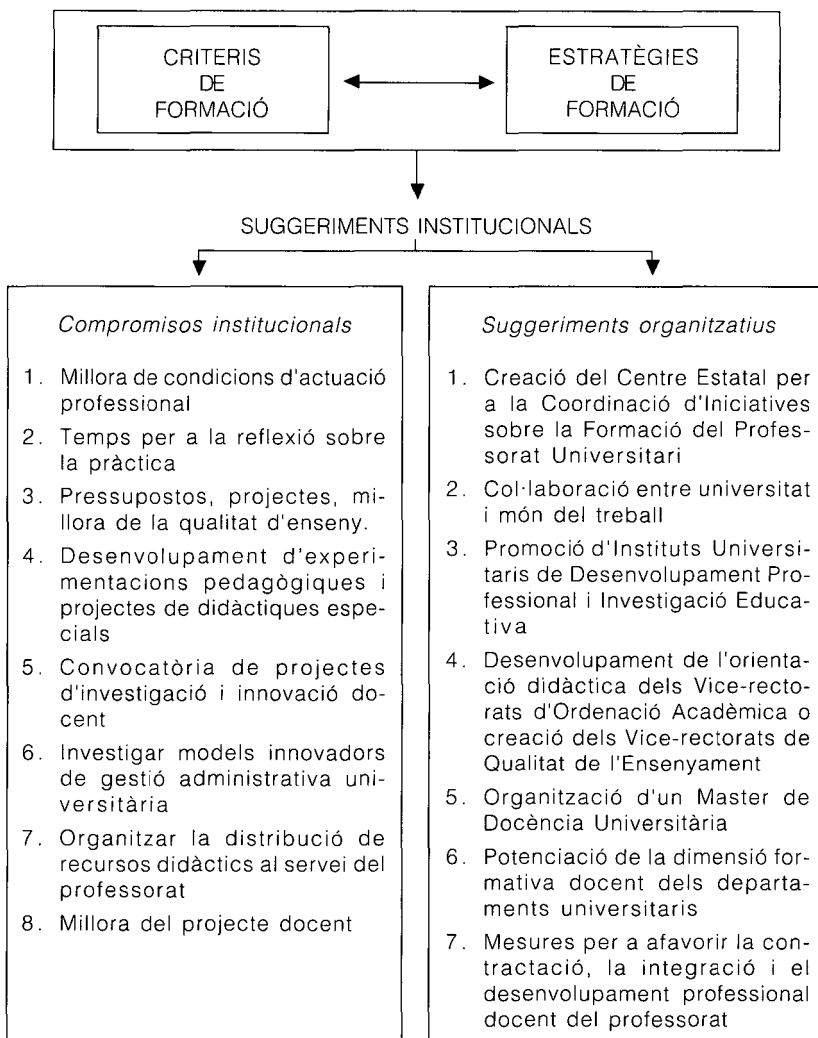
Una reflexió que, de forma individual i col·lectiva, aposti per la problematització de la pròpia tasca, pel qüestionament de la funció docent, per la sensibilització sobre els processos d'aprenentatge i d'autonomia intel·lectual de l'alumne universitari, per l'autocrítica enfront de les rutines, per l'atenció sobre el fracàs universitari, per la indagació sobre la millora dels sistemes d'avaluació, per l'exigència d'una ètica professional i per la inquietud sobre els valors i els models de vida que es transmeten.

Una reflexió que és doncs, punt de partença i condició necessària per a desenvolupar la tasca investigadora. Una investigació referida tant a la disciplina com a la mateixa docència, a l'entorn dels processos d'ensenyament-aprenentatge de l'aula universitària i sobre la didàctica de la pròpia matèria. Cal repensar una docència que s'hauria de caracteritzar pel seu tarannà innovador; innovació tant en el contingut com en la metodologia. Pràctica innovadora que suposaria una actualització constant mitjançant la qual, el docent es posa al dia en els avenços de la seva especialitat, tot incorporant i compartint amb els alumnes les seves investigacions sobre la disciplina, i que implica, també, una renovació contínua en la metodologia d'ensenyament d'aquella àrea de coneixement. Tot això, garantiria el perfeccionament docent.

8. Propostes institucionals i organitzatives de formació i perfeccionament

Tot això s'ha intentat concretar en un seguit de propostes i de suggeriments institucionals i organitzatius que promoguin i estimulin el col·lectiu del professorat universitari a millorar, de forma voluntària i responsable, la seva professionalitat.

Gràfic 3: Principis d'intervenció en la formació del professorat universitari

8.1. Compromisos institucionals

No es pot obviar la dimensió institucional que té l'actuació professional del docent universitari. Garantir certes condicions de treball, facilitar la utilització de recursos suficients i desenvolupar una gestió al servei de la qualitat universitària, haurien de formar part d'una política incentivadora de la millora docent. Per tant, des de l'àmbit institucional, la formació i el perfeccionament professional dels docents universitaris es podria estimular i facilitar mitjançant les següents mesures i iniciatives:

a) *Millorar les condicions en què el professorat desenvolupa la seva activitat.* Cal disminuir la ratio d'alumnes per aula i d'alumnes per professor; flexibilitzar la configuració i l'ús dels espais; combatre un cert esperit meritocràtic que sol allunyar els docents de la preocupació per una qualitat de l'ensenyament; promocionar un clima de millora i de professionalització universitaris entre els diferents membres de la comunitat educativa.

b) *Procurar temps per a la formació i la reflexió sobre la pràctica professional.* En concret es suggereix l'establiment de períodes sabàtics.

c) *Finançar projectes de millora de la qualitat de l'ensenyament.*

d) *Desenvolupar experimentacions pedagògiques i projectes de didàctiques especials en els plans d'estudi.* Això significaria potenciar la recerca de didàctiques generals i especials per a cada àrea i l'especialització del coneixement.

e) *Convocatòries de projectes d'investigació i d'innovació docents.* Tindran com a finalitat principal la millora de la pràctica docent. Podrien referir-se a: plans departamentals de formació i avaluació; models d'avaluació institucional del professorat; propostes d'innovació de metodologies docents; tècniques d'avaluació del procés d'ensenyament/aprenentatge; disseny, desenvolupament i avaluació de propostes organitzatives de docència; disseny de programes i elaboració de materials per al desenvolupament professional; introducció de noves tecnologies en l'ensenyament universitari.

f) *Investigar sobre models innovadors de gestió administrativa universitària.* Serviria per promoure models de gestió àgils i actualitzats.

g) *Organitzar la distribució de recursos didàctics al servei del professorat.* Consistiria a oferir recursos metodològics i formació per a la seva utilització adequada.

h) *Millora del projecte docent.* Cal augmentar la qualitat i la rellevància dels projectes docents en els concursos a places.

8.2. Sugeriments organitzatius

Es tracta de crear suports organitzatius en el marc de la institucionalització de les propostes formatives i de perfeccionament docents.

a) *Creació del «Centre Estatal per a la Coordinació d'Iniciatives sobre la Formació del Professorat Universitari».* Aquesta organització tindria com a finalitats principals: el finançament de projectes de millora de l'ensenyament universitari; la coordinació de les iniciatives que provenen de diferents administracions i institucions autonòmiques; l'impuls d'experiències de caràcter didàctic; la difusió de documentació didàctica; la creació d'una xarxa d'intercanvi d'experiències i materials pedagògics; l'assessorament al professorat en el desenvolupament de projectes d'innovació; la investigació sobre el camp de la formació; l'anàlisi i el diagnòstic de necessitats futures.

b) *Col·laboració entre les universitats i el món del treball.* Aquesta col·laboració tindria com a finalitats principals: beneficiar-se de l'experiència professional del camp de la producció, els serveis i l'empresa en general; promoure l'intercanvi tecnològic; adequar certes estratègies formatives de l'empresa a l'aula universitària; establir convenis d'intercanvi de professionals i de pràctiques dels estudiants de segon i tercer cicle.

c) *Promoure els «Instituts Universitaris de Desenvolupament Professional i Recerca Educativa.* Tindrien com a tasques principals: impulsar experiències, assessorar projectes, publicar informes, organitzar iniciatives, potenciar equips docents d'investigació; co-ordinar iniciatives; facilitar documentació didàctica; elaborar i difondre materials de suport a la docència. Aquestes funcions podrien desenvolupar-se als ICE (Instituts de Ciències de l'Educació) sempre que això fos possible o desitjable; en cas contrari, serien de nova creació.

d) *Desenvolupament de l'orientació didàctica dels Vice-rectorats d'Ordenació Acadèmica o creació de Vice-rectorats de Qualitat de l'Ensenyament.* Amb aquesta proposta s'intenta que, des de diferents instàncies de gestió de la Universitat, es concreti la preocupació per la millora de l'ensenyament.

e) *Organització d'un Master de Docència Universitària.* Alguns dels continguts d'aquesta proposta de tercer cicle serien: la naturalesa del procés d'ensenyament/aprenentatge universitari; la concepció i les característiques del professor universitari i la seva professionalitat; l'estudi de la Universitat com a institució cultural, social, acadèmica, organitzativa, etc.; el coneixement de la dinàmica de l'aula universitària; la teoria, el disseny i el desenvolupament curricular universitari; el domini d'estratègies de recerca educativa; l'aprenentatge i el maneig de tècniques instrumentals per a la docència.

f) *Potenciació de la dimensió formativa docent dels departaments universitaris.* Algunes de les funcions formatives dels departaments es podrien centrar a: organitzar sessions d'assessorament per als professors novells; assignar tutors de docència als professors novells; crear la figura del Coordinador de curs; potenciar un clima de col·laboració i d'intercanvi d'experiències entre els docents; orientar les reunions formals del departament cap a temes relacionats amb la millora de l'ensenyament universitari.

g) *Mesures per a afavorir la contractació, la integració i el desenvolupament professionals del professorat.* Parar atenció als processos de captació, reclutament, selecció, incentivació i formació del professorat contractat per a garantir-ne les òptimes condicions de professionalitat.

8.3. Seguiment i avaluació de les propostes

La demanda de seguiment de la proposta de formació del professorat universitari pretén evidenciar un defecte freqüent que cal evitar: el de posar en marxa experiències i iniciatives sense demanar-se pel resultat ulterior.

De l'avaluació dels resultats i dels processos desencadenats en la posada en marxa de les propostes i suggeriments plantejats, sorgirien les decisions pertinents per a millorar les polítiques de formació i perfeccionament del professorat universitari.

9. Cap a una universitat millor

En un estudi realitzat el 1988 ver V. Benedito i altres a la Universitat de Barcelona sobre la innovació en l'aprenentatge universitari, ja apareixia la gran preocupació per la millora dels mètodes d'ensenyament universitaris i, en general, per la qualitat de la docència a l'ensenyament superior. Ja aleshores es percebia el gran compromís i la responsabilitat que hauria d'assolir el col·lectiu pedagògic per a donar resposta i ajut a la posada en marxa de processos de millora de la didàctica universitària, tot alertant sobre l'absència d'aportacions rellevants que, fins aleshores, s'havien realitzat des d'aquests àmbits.

«Otra gran premisa, punto de partida de la investigación, es la necesidad de contribuir al desarrollo de una Didáctica universitaria. No es precisamente el nivel universitario -y dentro de él su profesorado- el

que mantiene una actitud más positiva hacia la renovación pedagógico-didáctica de sus enseñanzas (...) el profesorado, en su mayoría, aún se muestra reticente a todo lo pedagógico. Entre otros motivos quizá porque tampoco la Pedagogía y la Didáctica han realizado excesivas aportaciones científicas que «convenzan» a unos docentes que, por otra parte, en un elevado porcentaje, son conscientes de la insuficiencia de sus métodos de trabajo.» (Benedito, V. i altres, 1988, pàg. 10)

Tenim l'esperança que la posada en marxa de projectes i iniciatives individuals, col·lectives i institucionals de millora professional dels docents universitaris ens ajudin a combatre, com diu Rotger en la citació que hem reproduït a l'inici, aquesta «llei de ferro de la inèrcia» que no deixa avançar la nostra Universitat.

Referències bibliogràfiques

- BENEDITO, V.; BORDAS, M.I.; DE LA TORRE, S.; MASCORT, E; MILLAN, M.D. (1988) *Innovación en el aprendizaje universitario*. Barcelona, PPU.
- BENEDITO ANTOLI, V. (Coord.) (1991) *La formación del profesorado universitario*. Madrid, Subdirección General de Formación del Profesorado. Ministerio de Educación y Ciencia.
- ROTGER, J.M. (1991) «La Pedagogia universitària. Un repte a l'Ensenyament Superior». Introducció a les Jornades: *La pedagogia universitària. Un repte a l'Ensenyament Superior*. Divisió de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona, Octubre 1990. Barcelona, Ed. Horsori.

Abstracts

En este escrito se tratan diversos aspectos relativos a los procesos y propuestas concretas de formación y desarrollo profesional del/la docente universitario/a en nuestro país y a los problemas que éstos plantean. Puntos críticos: el contexto universitario como determinante para la definición y desarrollo de las funciones docentes; la prolijidad internacional de proyectos innovadores y modelos institucionales para dinamizar el perfeccionamiento docente; la complejidad de la relación entre docencia e investigación; la confirmación del Departamento universitario como núcleo generador y responsable de la mejora profesional de sus miembros; la necesidad de creación de un clima y una cultura profesionales y la urgencia de la preparación de los numerosos profesores/as noveles.

Cet article traite des différents aspects relatifs aux processus et propositions concrètes de formation et développement professionnel des enseignants universitaires de notre pays ainsi que des problèmes que cela pose. Points critiques: le contexte universitaire en tant que facteur déterminant pour définir et développer les fonctions d'enseignement; le foisonnement international de projets innovateurs et de modèles institutionnels destinés à dynamiser le recyclage des enseignants; la complexité des relations entre enseignement et recherche; la confirmation du département d'université en tant que noyau générateur et responsable du perfectionnement professionnel de ses membres; la nécessité de créer un climat et une culture professionnelles et le besoin urgent de préparer les nombreux professeurs débutants.

This article examines different aspects in connection with the methods and concrete proposals for the training and vocational development of university teachers in our country. Critical points: the university context as a decisive feature to define and develop teaching functions; the abundance on international scale of innovative projects and established models aimed at stirring up teachers training; the complexity of the relationship between teaching and research; the confirmation of the university department as a generative nucleus responsible for the vocational training of its members; the necessity to create a vocational climate and culture and the urgent need to prepare the great number of beginning teachers.